

HÖGSTA DOMSTOLENS DOM

meddelad i Stockholm den 18 december 2023

Mål nr

T 4187-22

PARTER

Klagande

Ammar Nazal, 19860104-9318
Skrantahöjdsvägen 62 A Lgh 1101
691 46 Karlskoga

Ombud och biträde enligt rättshjälpslagen: Advokat Zhanna Shlapakova
Advokatfirman Modern Juridik AB
Storgatan 11
703 61 Örebro

Motpart

Marym Konobs, 19900123-4443
Herrgårdsgatan 8 C Lgh 1601
693 31 Degerfors

Ombud och biträde enligt rättshjälpslagen: Advokat Ninnie Eriksson-
Laukkonen
Advokatbyrån Barn och Familj Sverige AB
Mailbox 150
111 73 Stockholm

SAKEN

Umgänge med barn

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Göta hovrätts dom 2022-05-23 i mål T 3792-21

Hovrättens dom

se Bilaga

DOMSLUT

Högsta domstolen fastställer hovrättens domslut.

Högsta domstolen avslår yrkandet om att Ammar Nazals rättshjälp ska fortsätta.

Högsta domstolen fastställer ersättning enligt rättshjälpslagen åt Zhanna Shlapakova till 46 631 kr. Av beloppet avser 28 930 kr arbete, 7 425 kr tidspillan, 950 kr utlägg och 9 326 kr 25 öre mervärdesskatt.

Högsta domstolen fastställer ersättning enligt rättshjälpslagen åt Ninnie Eriksson-Laukkonen till 58 818 kr. Av beloppet avser 44 280 kr arbete, 2 430 kr tidspillan, 344 kr utlägg och 11 763 kr 50 öre mervärdesskatt.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

Ammar Nazal har yrkat att Högsta domstolen ska besluta att Tasneem Nazal ska ha rätt till umgänge med honom under en inledande period av tre månader i närvaro av umgängestöd, i den utsträckning som socialtjänsten kan bistå med det, och därefter varje söndag kl. 14.00–16.00.

Marym Konobs har bestritt yrkandet och förklarat att hon inte medger något umgänge.

DOMSKÄL

Bakgrund

1. Ammar Nazal och Marym Konobs har sitt ursprung i Syrien och kom till Sverige 2014. De blev ett par 2017. Tillsammans har de dottern Tasneem som föddes i slutet av 2018. Parterna separerade hösten 2018, innan Tasneem föddes. De träffades därefter åter under några månader i början av 2019.
2. Tasneem har alltsedan födseln bott hos sin mamma Marym Konobs. Umgänge med Ammar Nazal har skett vid ett femtiotal tillfällen, till en början i närvaro av någon vän eller anhörig till Marym Konobs och senare under medverkan av umgängesstöd. Umgänget upphörde helt i slutet av 2021, efter beslut från hovrätten.
3. Marym Konobs har motsatt sig umgänge på den grunden att det finns risk för att Ammar Nazal tar med sig Tasneem till Syrien för att låta dottern stanna där.
4. Tingsrätten beslutade att Marym Konobs skulle ha ensam vårdnad om Tasneem och att Tasneem skulle ha rätt till umgänge med Ammar Nazal varje söndag kl. 14.00 till 16.00 med undantag för vissa närmare angivna perioder.
5. Hovrätten har upphävt tingsrättens beslut om umgänge, även interimistiskt.

Frågan i målet

6. Frågan i målet är hur en risk för att umgängesföräldern för barnet utomlands ska värderas vid beslut om umgänge med barn.

Prövningen av frågor om vårdnad, boende och umgänge

Allmänt om prövningen

7. För alla frågor rörande vårdnad, boende och umgänge ska barnets bästa vara avgörande (se 6 kap. 2 a § första stycket föräldrabalken, jfr art. 3 i Barnkonventionen). Vad som är barnets bästa ska avgöras i varje enskilt fall utifrån en bedömning av de individuella förhållandena. Bedömningen ska bygga på kunskap och beprövad erfarenhet. Så långt möjligt bör såväl kortsiktiga som långsiktiga effekter för barnet beaktas. (Jfr prop. 2020/21:150 s. 129.)

8. Barnet ska få information och ges möjlighet att framföra sina åsikter. Åsikterna ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad (se 6 kap. 2 b § föräldrabalken, jfr artikel 12 i Barnkonventionen). De minsta barnen kan emellertid som regel inte ha någon uttalad uppfattning, vilket innebär att domstolen i de fallen inte kan ta hänsyn till barnets vilja.

9. Enligt artikel 8 i Europakonventionen har var och en rätt till respekt för sitt privat- och familjeliv, sitt hem och sin korrespondens. Denna rättighet får dock inskränkas genom lag under vissa närmare angivna förutsättningar. Ett beslut om vårdnad, boende eller umgänge som grundar sig på vad som bedöms vara bäst för barnet torde normalt sett inte komma i konflikt med konventionen (jfr Hans Danelius m.fl., *Mänskliga rättigheter i europeisk praxis*, 6 uppl. 2023, s. 444 och 491 ff.).

Risken för bortförande eller kvarhållande

10. När det gäller frågor om vårdnad, boende och umgänge ska särskilt avseende fästas vid dels risken för att barnet eller någon annan i familjen utsätts för övergrepp eller att barnet olovligen förs bort eller hålls kvar eller

annars far illa, dels barnets behov av en nära och god kontakt med båda föräldrarna (6 kap. 2 a § andra stycket föräldrabalken).

11. Bedömningen av riskerna för barnet att ha umgänge med en förälder eller någon annan bör göras i två steg. Först bör det konstateras om en risk i ett visst hänseende föreligger och därefter hur stor risken är och om den kan hanteras. (Jfr prop. 2005/06:99 s. 42 f. samt Anna Kaldal, Parallella processer, 2010, s. 230 f.)

12. För att det ska anses finnas en risk för bortförande eller kvarhållande är det inte tillräckligt att umgängesföräldern har sitt ursprung i ett annat land och har anknytning till landet genom anhöriga eller på annat liknade sätt. Det måste finnas en mer konkret fara för bortförande. Exempel på omständigheter som kan utvisa en sådan konkret risk är faktiska åtgärder som framstår som vidtagna för att förbereda ett senare bortförande eller uttalanden som tyder på ett sådant syfte hos föräldern. (Jfr ”Risken för bortförande I” NJA 1995 s. 727.)

13. Bedömningen av risken för bortförande eller kvarhållande utgör en prognos om framtida förhållanden. För att kunna bedöma risken måste domstolen först värdera redan inträffande händelser eller föreliggande omständigheter som talar för att risken kan komma att förverkligas. I fråga om sådana omständigheter bör det beviskrav som normalt gäller i tvistemål tillämpas.

14. När det har klarlagts vilka omständigheter som prövningen ska grundas på ska en bedömning göras av i vilken utsträckning dessa sammantagna talar för att ett bortförande eller kvarhållande kan komma att ske. Om prövningen leder fram till slutsatsen att det finns en beaktansvärd risk för bortförande eller kvarhållande och den risken inte i tillräcklig grad kan minskas genom att

formerna för umgänget anpassas, utgör detta som utgångspunkt hinder mot umgänge med den förälder som kan befaras ha för avsikt att föra bort eller kvarhålla barnet.

15. En helhetsbedömning med hänsyn till samtliga omständigheter ska dock alltid göras utifrån vad som är barnets bästa. Det kan då finnas skäl att också väga in bl.a. hur tidigare umgänge har fungerat och hur komplicerat det skulle vara att återföra barnet till Sverige.

Närmare om formerna för umgänget

16. Barnets rätt till umgänge med den förälder som barnet inte bor tillsammans med kan förenas med olika villkor och begränsningar. Om barnet har behov av det, får rätten besluta att en person som utses av socialnämnden ska medverka vid umgänget (umgängesstöd). Ett sådant beslut ska gälla för viss tid (6 kap. 15 c § föräldrabalken).

17. En av socialnämnden utsedd person som ska närvara vid umgänget har inte någon befogenhet att hindra en förälder från att föra bort barnet. Ett beslut om umgängesstöd kan därför inte motiveras med att risken för bortförande kan minska. Vidare är ett umgängesstöd avsett att vara en övergångslösning, vilket innebär att det bör beslutas endast i de fall då umgänget bedöms efter en viss tid kunna övergå till att ske utan sådant stöd.

18. Rätten kan också besluta att umgänget ska ske på annat sätt än genom att barnet och föräldern träffar varandra (6 kap. 15 § första stycket föräldrabalken). Kontakten kan då i stället ske via exempelvis brev, telefon eller digitala plattformar. Denna möjlighet bör användas endast i undantagsfall när omständigheterna utesluter annat umgänge (jfr prop. 2005/06:99 s. 55). Ett sådant umgänge främjar ju inte i samma utsträckning en nära och god kontakt med umgängesföräldern. Även barnets ålder, utveckling och inställning till umgängesformen måste vägas in vid bedömningen.

Verkan i tiden av ett beslut om umgänge

19. Ett beslut i en fråga om umgänge gäller tills barnet fyller 18 år. Det kan vid beslutstillfället vara svårt att förutse och beakta alla framtida förändringar som kan ha betydelse för umgängets utformning och omfattning. Bedömningen av vilket umgänge som är bäst för barnet bör därför ha sitt fokus på de närmaste åren.

Bedömningen i detta fall

20. Av utredningen framgår att det umgänge som har förekommit mellan Tasneem och Ammar Nazal har fungerat väl utifrån de förutsättningar som har gällt. Ingenting har framkommit som talar emot att Ammar Nazal i och för sig skulle vara lämpad för att ha umgänge med dottern. Bedömningen av vad som är bäst för Tasneem bör därför inriktas på frågan om det finns en risk för bortförande som utgör hinder mot att förordna om ett umgänge i enlighet med Ammar Nazals yrkande.

21. I målet är visat att Ammar Nazal i samband med separationen från Marym Konobs har gjort uttalanden om att han inte skulle acceptera att Marym Konobs gifte om sig, utan att han i så fall skulle låta Tasneem växa upp i Syrien. Han har också i en sms-konversation med Marym Konobs advokat i Syrien uttryckt att han vill ha den rätt till Tasneem som följer av lagen där. Av konversationen framgår att rättsordningen i Syrien föreskriver att om en skild kvinna gifter om sig ska vårdnaden om barnen i det tidigare äktenskapet övergå till faderns familj.

22. Ammar Nazals uttalanden gjordes i samband med den konflikt som parterna hade kring uppbrottet från varandra och som nu ligger några år tillbaka i tiden. Med hänsyn till att uttalandena, särskilt i dialogen med advokaten, var förhållandevis konkreta bör de ändå tillmätas betydelse vid bedömningen av risken för bortförande.

23. Betydelsen av uttalandena förstärks av att Ammar Nazal under hösten 2019, utan Marym Konobs samtycke, folkbokförde Tasneem i Syrien. En sådan registrering fyller inte någon funktion så länge Tasneem befinner sig i Sverige. Det talar för att registreringen har utgjort en förberedelse inför en eventuell framtida vistelse i Syrien.

24. Ammar Nazal har uppgett att han på grund av krav på militärtjänstgöring är förhindrad att besöka Syrien och att han följaktligen inte har varit där sedan han lämnade landet 2014. Marym Konobs har åberopat handlingar från myndigheter i Syrien och Libanon med uppgifter om att Ammar Nazal skulle ha gjort resor till Syrien 2021 och 2023. Ammar Nazal har påstått att handlingarna är falska och åberopat bevisning för detta.

25. De av Marym Konobs åberopade handlingarna talar för att han har gjort de resor som påstås. Den bevisning som Ammar Nazal har åberopat om att handlingarna är falska har ett begränsat värde. Om Ammar Nazal hade vistats i Sverige vid de aktuella tidpunkterna borde han utan svårighet ha kunnat lägga fram bevisning om detta, vilket han inte har gjort. Genom vad som har förekommit i målet är det sammantaget visat att han har gjort de påstådda resorna. Därigenom är det klarlagt att han är oförhindrad att göra åtminstone kortare resor till Syrien.

26. Ammar Nazal har fast arbete och bostad i Sverige. I oktober 2020 gifte han sig med en kvinna från Syrien, som därefter har förenats med honom i Sverige. Paret har fått en son. De har förklarat att de har för avsikt att stanna i Sverige. Både Ammar Nazal och hans hustru har emellertid kvar en stark anknytning till Syrien genom sina släktingar som bor där. Via Syriens ambassad i Stockholm har de låtit folkbokföra sonen även i Syrien.

27. De konkreta omständigheter som har framkommit i målet talar var för sig för att det finns en risk för att Ammar Nazal ska föra Tasneem till Syrien

och hålla kvar henne där. Vid bedömningen av hur stor denna risk är bör beaktas att det är fråga om flera omständigheter som i någon mån förstärker varandra. En sammantagen bedömning leder till slutsatsen att det finns en beaktansvärd risk för ett bortförande.

28. Det är inte möjligt att minska den konstaterade risken genom att föreskriva att umgänget ska ske i närvaro av en person som har utsetts av socialnämnden (se p. 17). Vidare har Ammar Nazal förklarat att tidigare umgänge via Skype med Tasneem inte har fungerat och att han därför, av hänsyn till hennes bästa, enbart yrkar ett umgänge som innebär att han träffar Tasneem. Det framstår mot den bakgrunden inte som lämpligt att hantera risken genom att föreskriva umgänge i annan form (jfr p. 18).

29. Om risken för bortförande förverkligas skulle konsekvenserna för Tasneem bli mycket allvarliga. Sannolikt skulle hon förlora all kontakt med Marym Konobs och andra anhöriga på moderns sida. Syrien är inte anslutet till Haagkonventionen. Möjligheterna att återföra ett barn därifrån med stöd av internationell rättslig hjälp torde vara ytterst begränsade. Har skadan väl inträffat talar alltså mycket för att den inte kan repareras.

30. Med hänsyn till Tasneems låga ålder är det inte aktuellt att inhämta hennes uppfattning i umgängesfrågan.

31. Vad nu anförts leder, vid en helhetsbedömning utifrån vad som framstår som bäst för Tasneem, till slutsatsen att det för närvarande inte finns förutsättningar för att förordna om rätt till umgänge med Ammar Nazal.

32. Hovrättens domslut ska därför fastställas.

Övrigt

33. Zhanna Shlapakova har yrkat ersättning för sitt arbete som biträde enligt rättshjälpslagen åt Ammar Nazal med 72 766 kr 80 öre motsvarande 49,3 timmars arbete. Hon har efter det att huvudförhandlingen i Högsta domstolen avslutats anmält att det arbete som hon har lagt ned på uppdraget har överstigit 100 timmar och samtidigt yrkat att rättshjälpen ska fortsätta (jfr 34 § rättshjälpslagen, 1996:1619). Högsta domstolen anser inte att det finns skäl att nu förordna att rättshjälpen ska fortsätta (jfr ”Rättshjälpens upphörande” NJA 2007 s. 752). Zhanna Shlapakova ska tillerkännas ersättning för arbete motsvarande 19,6 timmar, vilket är det antal som återstår upp till 100 timmar sedan hänsyn tagits till den ersättning som har beslutats vid tingsrätten och i hovrätten.

I avgörandet har deltagit justitieråden Anders Eka, Dag Mattsson (tillägg), Malin Bonthron, Johan Danelius och Anders Perklev (referent)
Föredragande har varit justitiesekreteraren Malin Falkmer

TILLÄGG

Justitierådet Dag Mattsson tillägger för egen del följande i anslutning till punkten 9 i domen.

Artikel 8 i Europakonventionen om rätten till respekt för familjelivet har en annan utgångspunkt och ett annat rättsligt syfte än föräldrabalken. Till skillnad från föräldrabalken bygger konventionen i det aktuella avseendet på en proportionalitetsbedömning och en avvägning mellan barnets och föräldrarnas intressen. Konventionsartikeln är avsedd att ge ett skydd för familjen som sådan, vilket i vissa vårdnadssituationer kan innebära att hänsyn ska tas inte bara till barnet utan också till en förälders berättigade intresse, t.ex. möjligheten till umgänge med barnet. Som framgår av domen torde dock ett vårdnadsbeslut som grundar sig på vad som bedöms vara bäst för barnet normalt sett inte hamna i konflikt med konventionen.

Det ska emellertid framhållas att det inte ankommer på rätten att beakta artikel 8 – eller dess bakomliggande familjevärderingar – när den avgör en vårdnadsfråga. Europakonventionen reglerar statens förpliktelser mot enskilda och har inte någon omedelbar verkan i enskildas inbördes förhållanden (se t.ex. ”Trygg-Hansas filmning” NJA 2007 s. 747 och ”Mobilfilmen” NJA 2020 s. 293). Den rätt och det skydd som lagen har gett en enskild gentemot andra kan inte heller i rättstillämpningen tolkningsvis begränsas för att staten ska kunna uppfylla sina internationella förpliktelser (jfr ”Mobilfilmen” p. 25). Den omständigheten att det här rör sig om indispositiv lagstiftning kan inte föranleda någon annan slutsats; lagens tvingande natur är motiverad av skyddet för en enskild, barnet.

Rätten har alltså att i vårdnadsålet uteslutande tillämpa föräldrabalken med den syn på barnets bästa som kommer till uttryck där, dvs. att barnets bästa är

det som ska vara avgörande och att inga andra intressen kan ta över. Frågan om statens skyldigheter på grund av skyddet för familjelivet i Europakonventionen får i förekommande fall tas upp i annat sammanhang och kan inte påverka den vårdnadsbedömning som ska göras enligt föräldrabalken.

GÖTA HOVRÄTT
Avdelning 2
Rotel 21

DOM
2022-05-23
Jönköping

Mål nr
T 3792-21

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Örebro tingsrätts dom 2021-11-10 i mål T 2783-20, se bilaga A

PARTER

Klagande

Marym Konobs, 19900123-4443
Medborgare i Syrien
Herrgårdsgatan 8 C Lgh 1601
693 31 Degerfors

Ombud: Advokat Ninnie Eriksson-Laukkonen
Advokatfirman Sweger & Boström KB
Mailbox 553
114 11 Stockholm

Motpart

Ammar Nazal, 19860104-9318
Medborgare i Syrien
Melkavägen 8 A Lgh 1104
691 42 Karlskoga

Ombud och rättshjälpsbiträde: Jur.kand. Zhanna Shlapakova
Advokatfirman Modern Juridik AB
Storgatan 11
703 61 Örebro

SAKEN

Umgänge med barn

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten ändrar tingsrättens domslut på så sätt att hovrätten upphäver tingsrättens beslut om boende och umgänge (punkterna 2 och 3 i tingsrättens domslut).

I övrigt gäller tingsrättens domslut.

Dok.Id 380721

Postadress
Box 2223
550 02 Jönköping

Besöksadress
Hovrättsgränd 4

Telefon
036-15 69 00
E-post: gota.hovratt@dom.se
www.gotahovratt.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

Det som hovrätten beslutat ovan ska gälla utan hinder av att hovrättens dom inte har vunnit laga kraft.

Hovrättens beslut den 17 november 2021 om inhibition ska inte längre gälla.

Hovrätten bestämmer ersättning enligt rättshjälpslagen (1996:1619) åt Zhanna Shlapakova till 51 384 kr. Av beloppet avser 29 417 kr arbete, 9 240 kr tidspillan, 2 450 kr utlägg och 10 277 kr mervärdesskatt.

YRKANDEN M.M. I HOVRÄTTEN

Marym Konobs har yrkat att hovrätten ska upphäva tingsrättens beslut om umgänge (punkten 3 i tingsrättens domslut).

Ammar Nazal har motsatt sig ändringsyrkandet.

Hovrätten beslutade den 17 november 2021 att vidare verkställighet av tingsrättens beslut om umgänge (punkten 3 i tingsrättens domslut) tills vidare inte skulle få ske (inhibition).

Under huvudförhandlingen i hovrätten har båda parter uppgett att de anser att tingsrättens beslut om boende (punkten 2 i tingsrättens domslut) ska upphävas.

PARTERNAS TALAN I HOVRÄTTEN

Parterna har åberopat samma omständigheter och utvecklat sin respektive talan i umgängesfrågan på i huvudsak samma sätt som vid tingsrätten. Marym Konobs har gjort gällande att det finns en konkret risk för bortförande av Tasneem till Syrien eller annat land. Ammar Nazal har bestritt att så är fallet.

UTREDNINGEN I HOVRÄTTEN

Parterna har i hovrätten åberopat samma bevisning i umgängesfrågan som vid tingsrätten. Samtliga förhör vid tingsrätten har spelats upp med ljud och bild. Marym Konobs har som skriftlig bevisning därutöver åberopat faderskapsbekräftelse och utdrag från Skatteverket. Ammar Nazal har som skriftlig bevisning därutöver åberopat anställningsavtal, hyresavtal och kallelse till barnmorskemottagning. På respektive parts begäran har tilläggsförhör hållits med Marym Konobs och Ammar Nazal.

HOVRÄTTENS DOMSKÅL

Vårdnaden om Tasneem ska enligt tingsrättens dom tillfalla Marym Konobs ensam. När en av föräldrarna tillerkänns ensam vårdnad om ett barn saknas det lagliga förutsättningar att besluta om var barnet ska bo. Den ensamma vårdnadshavaren beslutar i stället i den frågan. Trots att tingsrättens dom inte har överklagats i den delen ska vad tingsrätten beslutat om boende därför upphävas.

Hovrätten har att ta ställning till om det finns en konkret risk för att Ammar Nazal för bort Tasneem och om denna risk är sådan att den utesluter att umgänge regleras i dom.

På sätt som tingsrätten har beskrivit finns det omständigheter som talar både för och emot att det finns en risk för att barnet förs bort om möjlighet ges. Tingsrätten har sammantaget bedömt att det finns en viss bortföranderisk. Hovrätten delar tingsrättens bedömning att det finns en bortföranderisk men värderar allvaret i denna risk på annat sätt än vad tingsrätten har gjort. Skälen för detta är, utöver de omständigheter som tingsrätten redogjort och som talar för att det finns en bortföranderisk, följande.

Det har i hovrätten klarlagts att Ammar Nazal registrerats som far till Tasneem våren 2019 men att han trots det under hösten 2019 valde att folkbokföra Tasneem i Syrien. Detta är en åtgärd som svårligen kan förklaras på annat sätt än att det finns en avsikt hos Ammar Nazal att Tasneem någon gång ska leva i Syrien. Av den vårdnads-, boende- och umgängesutredning som inhämtats i tingsrätten framgår vidare att utredaren utifrån en konstaterad risk för att pappan ska föra Tasneem utomlands, funnit att umgänge behöver ske i närvaro av umgängesstöd. Ammar Nazal har av utredaren också bedömts sakna en stark anknytning till Sverige. Hovrätten delar den bedömningen. Av i hovrätten tillkommen skriftlig bevisning framgår visserligen att Ammar Nazal har fast arbete och bostad i Sverige samt att Ammar Nazal väntar barn med sin fru som numera bor i Sverige. Dessa omständigheter är dock inte sådana att de väsentligen stärker anknytningen till Sverige och därmed minskar risken för bortförande, eftersom Ammar Nazals frus enda anknytning till Sverige är Ammar Nazal samtidigt som båda makar har stark anknytning och familj kvar i Syrien.

Till skillnad från tingsrätten anser alltså hovrätten att de omständigheter som presenterats sammantaget är sådana att det finns en konkret risk för bortförande. Denna risk är sådan att det inte kan anses förenligt med Tasneems bästa att förordna om något umgänge i dom. Tingsrättens dom ska ändras i enlighet med detta. Det finns dock inget som hindrar att parterna på egen hand ordnar så att umgänge mellan Tasneem och Ammar Nazal framöver kan ske på ett för henne säkert sätt.

Det finns skäl att låta det som hovrätten beslutat om gälla direkt, det vill säga utan hinder av att domen inte har vunnit laga kraft.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 20 juni 2022.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Helen Svensson och Susanne Nilhammer, tf. hovrättsassessorn Sofie Hansson (referent) samt nämndemännen Vinko Stifanic och Bo Johnsson.

Hovrätten är enig.

ÖREBRO TINGSRÄTT

DOM
2021-11-10
Meddelad i
ÖrebroMål nr
T 2783-20**PARTER****Kärande**

Ammar Nazal, 19860104-9318
Melkavägen 8 A Lgh 1104
691 42 Karlskoga

Ombud och biträde enligt rättshjälpslagen: Jur.kand. Zhanna Shlapakova
Advokatfirman Modern Juridik AB
Storgatan 11
703 61 Örebro

Svarande

Marym Konobs, 19900123-4443
Herrgårdsgatan 8 C Lgh 1601
693 31 Degerfors

Ombud: Advokat Ninnie Eriksson-Laukkonen
Advokatfirman Sweger & Boström KB
Mailbox 553
114 11 Stockholm

DOMSLUT

1. Marym Konobs ska ha ensam vårdnad om Tasneem Nazal, 181225–7341.
2. Tasneem Nazal, 181225–7341, ska ha sitt stadigvarande boende hos Marym Konobs.
3. Tasneem Nazal, 181225–7341 ska ha rätt till umgänge med Ammar Nazal varje söndag kl. 14.00-16.00 med start 21 november 2021. Umgänge ska dock inte ske under fyra sammanhängande veckor varje sommar. Umgänge ska inte heller ske från den 23 december till och med 1 januari, med undantag för år 2022 då Tasneem Nazal har rätt till umgänge med Ammar Nazal. Hämtning och lämning ska ske på förskolan.

Dok.Id 960910

Postadress Box 383 701 47 Örebro	Besöksadress Järnvägsgatan 1 A	Telefon 019-16 63 00 E-post: orebro.tingsratt@dom.se www.orebrotingsratt.domstol.se	Telefax -	Expeditionstid måndag – fredag 08:30–16:00
---	--	--	---------------------	---

Marym Konobs ska meddela Ammar Nazal senast den 1 maj varje år vilka veckor hon valt avseende sommarumgänget.

4. Vad som beslutas enligt punkterna 1-3 får verkställas utan hinder av att domen inte har vunnit laga kraft.

5. Tingsrättens tidigare interimistiska beslut i målet ska inte längre gälla.

6. Tingsrätten bestämmer ersättningen enligt rättshjälpslagen för Zhanna Shlapakova till 112 135 kr. Av beloppet avser 85 500 kr arbete, 1 958 kr tidspellan, 2 250 kr utlägg och 22 427 kr mervärdesskatt.

BAKGRUND SAMT OSTRIDIGA OMSTÄNDIGHETER

Ammar Nazal kom ensam till Sverige 2014. Maryam Konobs kom med sina syskon till Sverige 2014. Parterna blev ett par år 2017 och gifte sig senare med varandra vid en religiös ceremoni. Äktenskapet registrerades i Syrien i mars 2018 men registrerades aldrig i Sverige. Kort efter giftemålet efter blev Maryam Konobs gravid med parternas gemensamma dotter. Under augusti 2018 gick parterna isär och dottern Tasneem Nazal (vidare Tasneem) föddes den 25:e december 2018. Efter dotterns födelse återupptogs kontakten mellan parterna och de blev åter ett par under perioden januari till maj 2019. Därefter gick parterna isär och skilde sig senare. Parterna gick i samarbetsamtal under hösten 2019 och i samband med detta började Tasneem i september 2019 ha umgänge med Ammar Nazal genom den öppna förskolan. Under våren 2020 upphörde umgängen på grund av att Maryam Konobs ville vara försiktig med anledning av Covid-19.

Målet inleddes i tingsrätten den 25 maj 2020. Tingsrätten beslutade den 10 september 2020 bland annat att Tasneem skulle ha rätt till umgänge med Ammar Nazal var tredje vecka på fredagar i 1,5 timme i närvaro av umgängesstöd, vilket pågick fram till vecka 4 år 2021. Nytt interimistiskt beslut meddelades den 28 juni 2021 där Tasneem skulle ha rätt till umgänge med Ammar Nazal var tredje vecka på fredagar i 2 timmar i närvaro av umgängesstöd fram till vecka 44. Parterna är överens om att umgänget den 8 januari 2021, som slutade med att polisen kom och umgänget den 9 mars 2021, då Ammar Nazal kastade en leksak i golvet, inte har fungerat bra. Parterna är överens om att umgänget de senaste månaderna har fungerat bra.

Under en tid fram till april 2021 hade Tasneem även ett visst Skype-umgänge med Ammar Nazal. Parterna är överens om att detta umgänge inte har fungerat bra varför det upphörde på Ammar Nazals begäran.

Den 11 augusti 2021 ställde Ammar Nazal in umgängestillfället som var planerat den 13 augusti 2021 genom att skicka ett meddelande till Maryam Konobs som egentligen var avsett till Kerstin Nilsson.

YRKANDEN M.M.**Kärandens yrkanden m.m**

Ammar Nazal har framställt följande yrkanden. Samtliga yrkanden har även framställts interimistiskt.

Att vårdnaden om Tasneem ska vara fortsatt gemensam.

I första hand att Tasneem ska ha rätt till umgänge med Ammar Nazal enligt följande:

- a. varje söndag kl. 13.00-16.00, i två månader, därefter
- b. varje onsdag kl. 10.00-12.00 samt söndag kl. 13.00-17.00, ojämna veckor och
- c. varje fredag kl. 14.00-17.00 samt söndag 13.00-17.00, jämna veckor,

hämtning och lämning vid samtliga tillfällen på förskolan.

I andra hand att Tasneem ska ha rätt till umgänge med Ammar Nazal enligt följande:

- a. varje fredag jämna veckor, i tre timmar, i närvaro av umgängesstöd i lokaler som socialtjänsten tillhandahåller, i två månader, därefter i enlighet med förstahandsyrkandet.

Ammar Nazal har medgett Maryam Konobs yrkanden, jämväl interimistiskt, om boende, obruten samvaro under sommaren samt den 23 december till och med första januari, med undantag för söndag den 25 december år 2022 samt fredag den 25 december 2026. Ammar Nazal har, även interimistiskt, bestritt Maryam Konobs övriga yrkanden.

Svarandens inställning m.m.

Marym Konobs har, även interimistiskt, bestritt samtliga av Ammar Nazals yrkanden.

Marym Konobs har för egen del yrkat följande. Samtliga yrkanden är framställda även interimistiskt.

I första hand att vårdnaden om Tasneem ska tillkomma henne ensam.

I andra hand att Tasneem ska ha sitt stadigvarande boende hos Marym Konobs.

Vid bifall till Ammar Nazals yrkanden har Marym Konobs yrkat att Tasneem tillerkänns obruten samvaro med Marym Konobs enligt följande:

- a. från den 23 december till den 1 januari samtliga år samt
- b. fyra veckor varje sommar, att meddela Ammar Nazal senast den 1 maj varje år vilka veckor hon valt.

PARTERNAS GRUNDER**Ammar Nazals grunder**

Parterna har inte sådana djupa samarbetssvårigheter som utesluter gemensam vårdnad. Ammar Nazal är lämplig som vårdnadshavare. Det föreligger ingen risk för att Ammar Nazal ska bortföra Tasneem till Syrien eller annat land.

Ammar Nazals umgängesyrkanden är förenliga med Tasneems bästa. Tasneem har haft regelbundet umgänge med honom i närvaro av umgängesstöd var tredje vecka. Det har pågått sedan september 2020 och pågår än i dag. Några umgängestillfällen har fallit bort på grund av sjukdom och annat. Det till trots har umgängen fungerat väl.

Tasneem har trivts i Ammar Nazals sällskap. De har byggt upp en trygg och stark relation till varandra. Med anledning därav samt lagstiftarens avsikt att umgängen i närvaro av umgängesstöd ska pågå under en begränsad tid och ska vara som en övergående fas som syftar till att bygga upp relationen mellan barn och förälder så är det på tiden att umgänge mellan Tasneem och Ammar Nazal sker under friare former.

Marym Konobs grunder

Det är förenligt med Tasneems bästa att Marym Konobs får ensam vårdnad och att inget umgänge mellan Tasneem och Ammar Nazal sker, då det finns en konkret risk för bortförande till Syrien eller annat land. Ammar Nazal är därför olämplig som vårdnadshavare och umgängesförälder. Parterna har vidare långtgående samarbetsproblem och Ammar Nazal kan inte sätta Tasneems behov främst.

PARTERNAS UTVECKLING AV TALAN

Ammar Nazals utveckling av talan

Han sökte asyl i Sverige och har beviljats skyddsstatus i Sverige på grund av fruktan för att göra militärtjänstgöring i Syrien. Utifrån den syriska lagen är män mellan 18-42 år tvungna att göra militärtjänstgöring. Han själv är 36 år och uppfyller inget av undantagen från militärtjänstgöring.

Han har inte kontrollerat Marym Konobs. Han och Marym Konobs kommer i princip från samma miljö i Syrien med samma kultur och traditioner. Han kommer inte ifrån ett radikalt samhälle. Han är tvärt emot konservativ, han har tjejkompisar och kvinnor som är hans arbetskamrater och han har aldrig menat att Marym Konobs inte fick ha vänner. Han och Marym Konobs har diskuterat hennes klädsel på sådant sätt man gör mellan äkta makar.

Parterna hade en konflikt i oktober 2018 då Marym Konobs upptäckte att han skickat pengar till sin mor som blivit änka i Syrien samt till hans två ogifta systrar. Han skickar pengar regelbundet till sin familj i Syrien på grund av den förödande situationen som är där. Parterna gick isär innan Tasneem föddes, han gjorde flera försök till att komma överens med Marym Konobs då han ansåg att det vore bäst för barnet att få växa upp i en sammanhållen familj. Tasneem var beräknad till den 20 december 2018. Han såg Marym Konobs bil utanför förlossningen den 25 december 2018, då förstod han att det var dags. Han försökte komma in på sjukhuset med stoppades av Marym Konobs broder som sa att Marym Konobs inte ville ha honom där. Han gick därifrån och ringde en annan av Marym Konobs bröder, Hussein. Denne sade då uttryckligen till honom i telefonsamtal att han hade varken fru eller dotter i Sverige. Han blev rädd av detta och kände att han inte hade något som kunde styrka att han var far till Tasneem då hans och Marym Konobs äktenskap inte var registrerat i Sverige. Han bestämde därför att genom den syriska ambassaden i Stockholm folkbokföra Tasneem i Syrien. Registreringen skedde i Sverige någon gång under år 2019 då han själv inte kan åka till Syrien då han riskerar att utföra militärtjänstgöring samt att han fruktar regimen.

Efter Tasneem födelse blev parterna återigen ett par. De var dock tvungna att hemlighålla sin återförening från Marym Konobs bröder. Med anledning av detta frågade han Marym Konobs när de skulle offentliggöra deras relation varpå hon sade att hon ville ha 50 000 kr för att han skulle ”få tillbaka sin fru”. Han ville inte betala dessa pengar men sa att om det fanns något stöd i någon lag för detta så kunde han tänka sig att betala.

Han blev kontaktad av en person per sms inför hans och Marym Konobs skilsmässa. Han visste inte om denne var advokat eller inte. Denna person tog upp skilsmässan och då han inte är kunnig om den svenska och syriska lagen frågade han vad som gällde. Om Marym Konobs gifter sig så kommer han inte kräva att få Tasneem.

Han har haft umgängen med Tasneem sedan september 2020 fram till idag. Han har haft umgänge med dottern trots att Marym Konobs ansett att det funnits en bortföranderisk under denna period. Under år 2021 har parterna haft omfattande kommunikation. Han har skrivit under Tasneems passansökan och flyttanmälan. Parterna har kontakt med varandra dels direkt, dels genom Marym Konobs sambo. De har diskuterat olika frågor om Tasneem, bland annat har han fått information om Tasneem sjukdomar och hälsa, men ingenting annat gällande dottern och hennes liv. Det finns omfattande skriftlig kommunikation mellan parterna. Umgängena har förutom vid två tillfällen fungerat bra. Tasneem är glad och känner sig trygg vid umgänget med honom.

Det stämmer att han gift sig i Sudan 2020. Hans nya fru har fått uppehållstillstånd i Sverige och ska komma till Sverige den 30 oktober 2021. Det finns flygbiljetter som visar detta. Hans nya fru kommer också ifrån Syrien och har sin familj där. På grund av att han inte kunde åka till Syrien gifte de sig i Sudan. Han har inget syriskt pass. Han har inte heller någon kopia på Tasneems pass eller hennes passuppgifter. Han har dock bett om kopia på Tasneems pass för att säkerställa att dottern fått medborgarskap. Han fick dock inget svar på denna förfrågan från Marym Konobs. Han är Tasneems far och har rätt till information om sin dotter.

Handlingarna som Marym Konobs åberopat till stöd för att han skulle ha rest till Syrien under sommaren 2021 stämmer inte. Det finns stor risk för att handlingar från syriska myndigheter inte är äkta. Både Migrationsverket och Skatteverket har inte godtagit handlingar från syriska myndigheter sedan år 2011. De handlingar som Marym Konobs har åberopat i målet kan enbart hämtas ut av personen ifråga eller anhörig med id-kort, det går inte att få ut dessa uppgifter på sådant sätt som hon påstår.

Han har en tillsvidareanställning här i Sverige, ett bostadskontrakt som löper tillsvidare. Han startade även ett företag år 2017 som han senare avvecklat. Han är väl integrerad i Sverige. Han har lärt sig svenska i sådan grad att han klarar sig i vardagen

och på arbetet men behöver tolk när det är väldigt viktigt att han förstår allt, så som vid domstolen.

Det blev ett stort glapp i umgänget mellan tingsrättens första beslut om umgänge och det andra beslutet. Detta var en miss ifrån hans sida att han inte lämnat in ett nytt yrkande. Det handlade inte om att han inte ville ha umgänge med sin dotter.

Han har sett att Marym Konobs och hennes sambo har åkt iväg med bilen vid umgängestillfällena, det har alltså inte varit så att Marym Konobs suttit utanför och vaktat vid varje umgängestillfälle. Han har alltid skrivit under alla papper och handlingar avseende Tasneem som Marym Konobs bett honom om. Gällande passhandlingen ville polisen endast att han skulle komma till stationen för att kontrollera att det var han som skrivit under. Gällande folkbokföringen kom Marym Konobs ombud inför en muntlig förberedelse och ville att han skulle skriva under, han förstod då inte vad det handlade om. När ombudet väl inne på den muntliga förberedelsen sa vad det gällde skrev han under.

Marym Konobs utveckling av talan

Hennes och Ammar Nazals förhållande var inte bra. Det var problem redan från och med förlovningsfesten och det blev bara värre och värre då de bråkade mycket. Ammar Nazal var kontrollerande. Hon fick inte gå klädd som hon ville och han ville att hon skulle bära burka, vilket hon vägrade. Ammar Nazal förbjöd henne att tala med andra män och anklagade henne för att vara otrogen. Ammar Nazal blev arg när hon hade vänner över när han inte var hemma. Ammar Nazal menade att en maka behövde mannens tillstånd för att bjuda hem vänner. Hon fick inte heller besöka sina vänner eller syskon. När hon ändå hade umgått med vänner blev hon bestraffad genom att hon inte fick äta på 3 dagar eller lämna lägenheten.

Parterna hade olika syften med att leva i Sverige. Hon ville börja ett nytt liv i samma land som hennes syskon, börja arbeta och bli integrerad. Ammar Nazal ville arbeta för

att kunna skicka pengar till sin familj så att de kunde hjälpa honom att starta upp ett företag för att han sedan skulle kunna återvända till Syrien när det fanns tillräckligt mycket pengar.

I augusti 2018 var situationen ohållbar, efter ett bråk sa hon att hon ville skiljas vilket Ammar Nazal vägrade. Han sa att han aldrig skulle låta henne träffa en annan man eller att en annan man skulle fostra hans dotter. I oktober 2018 konfronterade hon Ammar Nazal om varför han skickade pengar till sin familj i Syrien, då hon ansåg att det var en konstig prioritering då dottern snart skulle födas. Ammar Nazal sa att han sparat pengar för att ta med sig Tasneem till Syrien där hon skulle gifta sig med kusinen Omar.

Efter dotterns födelse gick hon tillbaka till Ammar Nazal. Anledningen till detta var dels för att han lovade att bättra sig, dels för att hon tänkte det var bättre för Tasneem att få växa upp med båda föräldrarna. De hemlighöll inte för hennes syskon eller utåt sett att de träffades. Det visade sig sedan att Ammar Nazal inte alls var intresserad av att ta hand om Tasneem utan ansåg att mata och byta blöja var kvinnogöra. Ammar Nazal bidrog inte heller ekonomiskt. Då Ammar Nazal inte förändrades som han lovat lämnade hon honom för gott i maj 2019. Ammar Nazal gick inte med på skilsmässa varpå hon anlidade en advokat i Syrien som försökte lösa tvisten utanför domstol. Ammar Nazal och hans familj i Syrien förklarade att de skulle gå med på äktenskapsskillnad om hon överlämnade Tasneem till honom och om hon lovade att inte gifta om sig. Hon godtog inte dessa krav. Efter ett par månader lyckades advokaten i Syrien få henne skild genom att hon återgav brudgåvan och stod för Ammar Nazals rättegångskostnader.

I augusti 2019 blev hon kontaktad av en vän som berättade att Ammar Nazal kontaktat denne och bett hen att övertyga Marym Konobs att hon skulle lämna Tasneem hos vännen så att Ammar Nazal kunde åka dit och hämta Tasneem. Hon kontaktade både polisen och socialtjänsten. Hon förklarade sin oro för risken för bortförande då Ammar Nazal gått bakom ryggen på henne och hon hade skäl att tro han skulle göra allvar av

tidigare hot. Polisen sa att om Ammar Nazal för dottern till Syrien kan de inte hjälpa henne, då Syrien inte är med i Haagkonventionen och har inte ingått något avtal med Sverige avseende överlämnade. Detta innebär att om Tasneem förs till Syrien förlorar hon alla rättigheter till sin dotter på grund av lagen i Syrien.

Hon gick med på samarbetsamtal för att få till stånd ett umgänge utan risk för bortförande där hon eller någon hon litade på kunde närvara tillsammans med Ammar Nazal. Vid samtliga umgängestillfällen på den öppna förskolan hade hon alltid någon hon litat på närvarande, antingen hennes syster eller hennes vän Rigmor Holberg. Vid samtliga umgängestillfällen, även under de med umgängesstöd, har hon alltid väntat utanför umgängeslokalen för att kunna försäkra sig om att Ammar Nazal inte olovligen för bort Tasneem. Hon har meddelat personal på förskolan att om Ammar Nazal kommer dit och försöker hämta dottern ska de ringa omedelbart. Hon vet att förskolepersonalen inte kan hindra att Ammar Nazal hämtar dottern då de har gemensam vårdnad.

Ammar Nazal har registrerat Tasneem i den syriska folkbokföringen, vilket visar på att han för avsikt att föra henne dit. Ammar Nazal har även efterfrågat en kopia på Tasneems svenska pass, vilket hon inte gett honom. Tasneem har inget syriskt pass. Hon kontrollerar ungefär var tredje till var fjärde månad om det skapas något syriskt pass för dottern.

När Ammar Nazal ställde in umgängestillfället i augusti 2021 samt då hennes bror inte träffat Ammar Nazal i moskén under en längre tid, började hon misstänka att Ammar Nazal rest till Syrien. Det påminde om ett tidigare tillfälle då han ställt in umgänget och då det senare visat sig att han åkt till Sudan. Hon skickade en fullmakt till sin advokat i Syrien som med hjälp av fullmakten kunde få ut handlingar ifrån inrikesdepartementet i Syrien över Ammar Nazals in- och utresor i landet. Av dessa handlingar framgår att Ammar Nazal ankom till Syrien den 18 juli 2021 och reste därifrån den 25 augusti 2021. Av dessa handlingar framgår även att Ammar Nazal gift om sig, vilket är något som han bekräftat först efter att hon inkommit med dessa bevis

i målet. Hennes advokat i Syrien har originalhandlingarna. Ammar Nazal kan åka till Syrien utan att riskera militärtjänstgöring, det finns uppgifter ifrån Syrien om att de som lämnat landet illegalt kan återvända utan att riskera några repressalier.

Hon har en ny sambo. De har ingått ett religiöst äktenskap, men det är inte registrerat varken i Sverige eller Syrien. Anledningen till att de inte kan registrera äktenskapet är för att då kan Ammar Nazal ta med sig registreringen och visa upp för de syriska myndigheterna och få ensam rätt till Tasneem. Enligt de syriska lagarna får Ammar Nazal ensam rätt till Tasneem om hon gifter sig på nytt.

Samarbetet har inte fungerat mellan parterna i frågor rörande Tasneem. Ammar Nazal väntade med att skriva under dotterns passönskan till sista dagen och då polisen tagit kontakt med honom. Likaså ville han inte skriva under handlingar för dotterns folkbokföring. Han gjorde detta först när hennes ombud tog upp frågan vid den muntliga förberedelsen.

UTREDNINGEN I MÅLET

Ammar Nazal har som skriftlig bevisning åberopat bland annat dokument från Syrien, Migrationsverkets ställningstagande och Lifosrapport om Syrien samt utdrag från Skatteverkets hemsida. Fotografier på Ammar Nazal och dottern har förevisats. Ljudfiler innehållandes samtal mellan Ammar Nazal och Marym Konobs broder samt syster har spelats upp och har översatts av tolk vid huvudförhandlingen.

Marym Konobs har som skriftlig bevisning åberopat bland annat dokument från Syrien avseende Ammar Nazals in- och utresa i Syrien, utdrag från syriska statens hemsida, folkbokföringshandlingar över syriska medborgare, sms-konversationer och vigselbevis. Ljudfil innehållandes samtal mellan Ammar Nazal och Marym Konobs syster har spelats upp och har översatts av tolk vid huvudförhandlingen.

Fria partsförhör har hållits med Ammar Nazal och Marym Konobs. På Ammar Nazals begäran har tingsrätten hållit vittnesförhör med vännen Basel Hamad, arbetskollegan och vännen Omran Alahmad samt Kerstin Nilsson anställd hos socialtjänsten. På Marym Konobs begäran har vittnesförhör hållits med hennes sambo Josef Yazbek, väninnan Rigmor Holberg, systern Ebtesem Kanbos, brodern Mohammed Konobs samt umgängesstödjaren Mariana Jern.

Socialnämnden i Karlskoga kommun har inkommit med vårdnad-, boende- och umgängesutredning.

DOMSKÄL

Rättslig reglering

Barnets bästa ska vara avgörande för alla frågor om vårdnad, boende och umgänge. Vid bedömningen av vad som är bäst för barnet ska det fästas avseende särskilt vid risken för att barnet eller någon annan i familjen utsätts för övergrepp eller att barnet olovligen förs bort eller hålls kvar eller annars far illa, och barnets behov av en nära och god kontakt med båda föräldrarna. Vid bedömningen av om föräldrarna ska ha gemensam vårdnad eller om en av dem ska ha ensam vårdnad ska rätten fästa avseende särskilt vid föräldrarnas förmåga att sätta barnets behov främst och ta ett gemensamt ansvar i frågor som rör barnet.

Tingsrättens bedömning

Boendefrågan

Avseende Tasneems stadigvarande boende är parterna överens om att hon ska bo hos Marym Konobs. Tingsrätten anser att detta är förenligt med Tasneems bästa.

Vårdnadsfrågan och umgängesfrågan

Vad tingsrätten först har att ta ställning till är om vårdnaden om Tasneem ska vara fortsatt gemensam eller om den ska tillerkännas Marym Konobs ensam. Därefter ska tingsrätten ta ställning till umgängesfrågan.

Målet har till stor del handlat om risken för att Ammar Nazal olovligen ska bortföra Tasneem till Syrien eller annat land vilket har betydelse för både vårdnads- och umgängesfrågan. En viss del av målet har även handlat om parternas samarbete kring Tasneem, vilket får störts betydelse avseende vårdnadsfrågan.

Enligt Högsta domstolen (se NJA 1995 s 727) måste det föreligga en mera konkret fara för bortförande för att den ska få betydelse i mål av nu aktuellt slag. Högsta domstolen har framhållit som exempel på omständigheter som kan utvisa att en risk för bortförande föreligger är faktiska åtgärder som framstår som vidtagen för att förbereda ett senare bortförande, eller uttalanden som tyder på ett sådant syfte hos föräldern. Högsta domstolen har betonat att åtgärder eller uttalanden, som sedda för sig kan väcka misstänksamhet, kan ha en naturlig förklaring om de sätts in i sitt sammanhang.

I målet är det utrett att Ammar Nazal har haft umgänge med Tasneem under ett års tid utan att göra några konkreta försök att bortföra henne. Detta talar med styrka för att han inte har någon avsikt att bortföra henne. Mot detta ställs dock vad som övrigt förekommit i målet. Frågan blir alltså om Ammar Nazals vidtagit några faktiska åtgärder eller gjort uttalanden som talar för att han förbereder ett bortförande av Tasneem eller har några sådana syften.

Av utredningen i målet är det klarlagt att Ammar Nazal skickat pengar till sin familj i Syrien. Ammar Nazal har påstått att detta är för hans mamma och två systrars försörjning, vilket även får visst stöd av vittnet Basel Hamad. Mot denna bevisning

ställs däremot ett samtal som ägt rum våren 2019 mellan Ammar Nazal och Marym Konobs syster där Ammar Nazal sagt att anledningen till att han skickar pengar till Syrien är för att han sparar pengarna för att kunna återvända och att hans familj inte behöver stöd och hjälp. Tingsrätten finner att det inspelade samtalet talar med styrka för att Ammar Nazal skickat pengar till Syrien för att han själv ska kunna ta del av dessa och inte endast för sin mor och systrars försörjning. Av samma samtal hörs Ammar Nazal även säga att han kommer ifrån ett samhälle som är radikalt och konservativt, i motsats till vad Ammar Nazal uppgett i förhöret vid tingsrätten. Av sms:konversationer mellan Marym Konobs syriska advokat och Ammar Nazal framgår att de diskuterar frågan om vad Ammar Nazal har rätt till enligt syrisk lag avseende Tasneem för det fall att Marym Konobs gifter om sig. Det framgår av dessa sms att Marym Konobs enligt syrisk lag skulle förlora vårdnaden helt om Tasneem om hon skulle gifta om sig. Att så skulle vara fallet får även stöd av vad båda parterna uppgett i förhör. Ammar Nazal har dock gjort gällande att han aldrig skulle kräva Tasneem för det fall att Marym Konobs skulle gifta sig. Det har inte framkommit någon bevisning i målet som visar att Ammar Nazal faktiskt krävt sin rätt enligt syrisk lag. Trots att Ammar Nazal förklarat att han aldrig skulle kräva Tasneem enligt syrisk lag är det enligt tingsrättens mening klarlagt att Marym Konobs känt en rädsla för att gifta om sig med anledning av vad den syriska lagen föreskriver. Stöd för denna rädsla är bland annat att hon och hennes nya sambo Josef Yazbeks valt att inte registrera sitt äktenskap.

Det är även visat i målet att Ammar Nazal efterfrågat en kopia på Tasneem pass. Tingsrättens anser att han inte gett någon rimlig förklaring till denna förfrågan. Detta talar enligt tingsrättens mening till viss del för att Ammar Nazal försökt vidta en förberedande handling för att kunna skaffa ett pass till Tasneem vilket skulle kunna underlätta vid ett bortförande.

Tingsrätten finner vidare att det är utrett att Marym Konobs har känt en rädsla för att Ammar Nazal olovligen ska föra bort Tasneem. Marym Konobs uppger om att hon väntat utanför umgängetslokalen eller haft någon anhörig närvarande vid umgänge

mellan Ammar Nazal och Tasneem får stöd av vittnenas Rigmor Holbergs, Kerstin Nilssons och Mariana Jerns uppgifter.

Det har i målet även åberopats handlingar för att visa att Ammar Nazal rest till Syrien under sommaren 2021. Tingsrätten anser att äktheten av det åberopade syriska dokumentet om Ammar Nazals in- och utresor från Syrien får värderas med stor försiktighet. Vid bedömningen av om Ammar Nazal rest till Syrien och att det därmed finns en bortföranderisk till landet måste hänsyn tas till att Ammar Nazal beviljats skyddsstatus i Sverige, vilket inte ifrågasatts av svaranden, samt att han valt att gifta sig i Sudan och inte i Syrien trots att både han och hans nya fru kommer ifrån Syrien. Dessa omständigheter talar emot att han skulle ha rest till Syrien. Dock finns det uppgifter i målet från den syriska ambassaden om att personer som lämnat landet illegalt ändå kan återvända till landet utan att riskera repressalier. Av samma handling framgår att han har en ny fru som han har gift sig med i Sudan, vilket är en uppgift som Ammar Nazal bekräftat först efter att dessa handlingar getts in i målet. Ammar Nazal har även framhållit i socialutredningen att han är ensamstående. Han har som förklaring till detta är för att han faktiskt lever ensam i Sverige. Tingsrätten finner att Ammar Nazals förklaring till varför han sagt i utredningen att han är ensamstående är rimlig. På den aktuella resehandlingen finns det uppgifter som Ammar Nazal bekräftat som sanna, samt uppgifter som Ammar Nazal menar på inte stämmer, det vill säga uppgiften om att han varit i Syrien. Det framstår som märkligt att bara vissa delar av handlingen skulle vara äkta (det nya äktenskapet som inte var känt i målet innan denna handling gavs in till domstolen) medan andra delar inte skulle vara det (resan till Syrien). Enligt tingsrättens mening finns det mycket som talar för att Ammar Nazal inte skulle utsätta sig för en sådan stor risk som det skulle innebära för honom att återvända till Syrien, dock kan tingsrätten inte helt bortse från att det finns en möjlighet till att resehandlingen är äkta. En resa till Syrien kan indikera på att Ammar Nazal planerar ett bortförande, men det kan även finnas andra anledningar till resa och varför han skulle välja att inte berätta om denna resa.

En ytterligare omständighet som Marym Konobs åberopat till stöd för bortföranderisken är att Ammar Nazal har folkbokfört Tasneem i Syrien år 2019. Det är utrett i målet att så har skett. Ammar Nazal har förklarat att anledningen till detta, som även får visst stöd av ljudfilen som spelats upp, var för att han på något vis skulle kunna visa att han är far till Tasneem. Tingsrätten anser att Ammar Nazals förklaring till varför han folkbokförde Tasneem i Syrien är rimlig. Däremot anser tingsrätten att det är något märkligt att Ammar Nazal, efter att han registrerats som fader till Tasneem i Sverige, låtit Tasneem fortsatt vara folkbokförd i Syrien.

Mot bakgrund av det ovan anförda anser tingsrätten att det av utredningen i målet framkommit att Ammar Nazal vidtagit vissa åtgärder och gjort vissa uttalanden som kan misstänkas vara vidtagna för att förbereda ett senare bortförande av Tasneem. Det finns alltså enligt tingsrättens mening en viss bortföranderisk som tingsrätten inte helt kan bortse ifrån. Denna risk skulle kunna reduceras till viss del genom att Marym Konobs tillerkänns vårdnaden om Tasneem ensam, då Marym Konobs själv kan besluta om dotterns pass, vem som får hämta dotter på förskolan med mera. I vårdnadsfrågan ska tingsrätten även väga in parternas förmåga att sätta Tasneems behov först. Parterna har knappt haft någon kontakt med varandra kring Tasneem. Tingsrätten anser inte att någon av dem ansvarar mer än den andre för denna dåliga kommunikation. Parternas samarbete kring Tasneem har hittills inte drabbat henne på något negativt sätt då Ammar Nazal har undertecknat samtliga nödvändiga handlingar. Vissa handlingar har dock inte blivit undertecknade förrän i sista stund och efter viss påtryckning från myndighet. Det är i målet visat att Marym Konobs känner en stor oro kring att Ammar Nazal ska bortföra Tasneem. Denna oro påverkar parternas förmåga att samarbeta och riskerar att påverka Tasneem negativt. Mot bakgrund av detta anser tingsrätten att det är bäst för Tasneem att Marym Konobs tillerkänns ensam vårdnad om henne.

Avseende umgängesfrågan gör tingsrätten följande bedömning. Som konstaterats finns det en viss bortföranderisk, dock anser tingsrätten att risken inte är så stark att den utgör ett hinder mot umgänge. Tasneems behov av en nära och god kontakt med

Ammar Nazal är större än bortföranderisken. Det finns inget i utredningen som talar för att umgänget mellan Ammar Nazal och Tasneem inte fungerat bra de senaste månaderna, utan tvärtom verkar Tasneem ha utvecklat en fin relation till Ammar Nazal. Tasneem ska alltså ha rätt till umgänge med Ammar Nazal. Tingsrätten anser att det vore bäst för Tasneem om umgänget sker regelbundet och att inte allt för lång tid förflyter mellan varje umgängestillfälle. Hittills har umgänget pågått i två timmar vid varje tillfälle. Tingsrätten anser att två timmar är en lagom umgängestid, då nu även hämtning och lämning ska ske inom detta tidsspann. Umgänget ska därför ske varje söndag mellan kl. 14.00 och 16.00, med undantag för den sammanhängande umgängesperioden som Marym Konobs yrkat avseende sommaren och även jul och nyår, med undantag för den 25:e december 2022.

Umgänget har pågått under ett års tid i närvaro av umgängesstöd. När rätten beslutar om umgänge med en förälder som barnet inte bor tillsammans med, får rätten, om barnet har behov av det, besluta att en person som utses av socialnämnden ska medverka vid umgänget (umgängesstöd). Ett beslut om umgängesstöd ska gälla för en viss tid. Domstolens möjlighet att besluta om umgängesstöd är avhängig av att barnet har behov av det. Det är inte umgängesföräldrarnas behov av stöd eller den andra föräldrarnas tveksamheter till umgänget som i sig ska ligga till grund för bedömningen (se prop 2009/10:192 s 29). Ett umgängesstöd ska alltså inte förordnas för att reducera en eventuell bortföranderisk, då ett umgängesstöd inte har möjligheten att hindra ett bortförande. Tingsrätten finner att Tasneem under det gångna året haft tid att knyta en fin kontakt till Ammar Nazal och att något umgängesstöd därför inte är nödvändigt vid umgängestillfällena.

Tingsrätten anser att det finns skäl att besluten i vårdnads, boende- och umgängesfrågan får verkställas utan hinder av att domen inte har vunnit laga kraft.

Ersättning till rättshjälpsbiträdet

När rättshjälp har beviljats betalar staten kostnaderna för rättshjälpsbiträde. Förmånen av rättshjälpsbiträde omfattar ersättning för arbete i högst 100 timmar, om inte annat beslutas (se 15 § rättshjälpslagen (1996:1619)). Ett rättshjälpsbiträde har rätt till skälig ersättning för arbete, tidspillan och utlägg som uppdraget har krävt. Ersättningen för arbete ska bestämmas med utgångspunkt i den tidsåtgång som är rimlig med hänsyn till uppdragets art och omfattning (se 27 § rättshjälpslagen).

Zhanna Shlapakova har enligt justerad kostnadsräkning begärt ersättning för 77 timmars arbete. Huvudförhandlingen har pågått i två dagar om knappt 15 timmar. En stor anledning till att förhandlingen tagit lång tid har varit för att det har funnits behov av tolk som tolkat hela förhandlingen. Det har i målet getts in en hel del bevisning från båda sidorna. Tingsrätten anser att delar av den bevisning som förebringats av Ammar Nazal hade kunnat begränsas då flera bevis har saknat relevans för vårdnads-, boende- och umgängesfrågan samt att bevisning har förebringats kring ostridiga omständigheter i målet. Tingsrätten anser att målet inte krävt mer än 60 timmars arbete. Kostnad för utgifter och tidspillan ska utgå i enlighet med begäran. Mervärdesskatt ska utgå på hela ersättningen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR DOMEN

Hur man överklagar domen framgår av bilaga 1. Ett överklagande ske ges in till tingsrätten senast den 1 december 2021. Överklagandet prövas av Göta hovrätt.

På tingsrättens vägnar

Virginia Gräsman

I avgörandet har deltagit tingsfiskalen Virginia Gräsman samt nämndemännen Manfred Barenfeldt, Lindha W Gustavsson och Leif Sundström. Rätten är enig.

Hur man överklagar

Dom i tvistemål, tingsrätt

TR-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandet har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Det är inte säkert att du kan lägga fram nya bevis. Vill du göra det ska du förklara varför du inte lagt fram bevisen tidigare.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att motparten ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se